

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์

นายมนุเชษฐ์ โรจนศิริบุตร : กฎหมายต้นแบบของ UNCITRAL เกี่ยวกับการล้มละลายข้ามชาติ : ศึกษากรณี การยอมรับถึงผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ (UNCITRAL MODEL LAW ON CROSS-BORDER INSOLVENCY : CASE STUDY ON THE RECOGNITION OF JUDGEMENT OR ORDER OF THE FOREIGN COURT) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุรธา วัฒนชะวีกุล, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วิศิษฐ์ วิศิษฎ์สรอรรถ, 290 หน้า.
ISBN 974-03-1509-7

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาถึงกฎหมายต้นแบบของ UNCITRAL เกี่ยวกับการล้มละลายข้ามชาติ (UNCITRAL Model Law on Cross-Border Insolvency) เกี่ยวกับการรับรองกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายต่างประเทศเป็นหลัก โดยศึกษาถึงเขตอำนาจรัฐ และเขตอำนาจศาลเหนือคดีล้มละลายข้ามชาติ ลักษณะที่มาของกฎหมายเกี่ยวกับการล้มละลายข้ามชาติ และทฤษฎีว่าด้วยผลของกระบวนการล้มละลาย รวมทั้งวิเคราะห์การรับหลักการของประเทศไทยต่อกฎหมายต้นแบบฉบับนี้ด้วย

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า กฎหมายต้นแบบมีบทบัญญัติ และแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรับรองกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายต่างประเทศ ซึ่งสามารถรองรับและเยียวยาปัญหาที่เกิดขึ้นจากคดีล้มละลายข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการล้มละลายต่างประเทศในมาตรา 177 และมาตรา 178 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ของประเทศไทยมีความไม่เหมาะสม ไม่เอื้ออำนวย และไม่สามารถรองรับต่อการจัดการ และแก้ไขปัญหาคดีล้มละลายข้ามชาติให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีรวมทั้งบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินกระบวนการพิจารณา รวมถึงการไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอและเป็นธรรมด้วย โดยเฉพาะกับเจ้าหนี้ในประเทศไทยเองซึ่งอาจสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรได้รับไป นอกจากนี้ยังเป็นอุปสรรคต่อการค้า และการลงทุนในทางระหว่างประเทศอีกด้วย เนื่องจากนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นต่อการได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอ อันเนื่องมาจากการขาดกฎหมายรองรับในการแก้ไขปัญห และสามารถปกป้องผลประโยชน์ต่อกิจการและทรัพย์สินที่มีอยู่ในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรม นอกจากนี้ยังไม่เอื้ออำนวยต่อพันธกรณีในการเปิดเสรีทางการค้าจากการที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) อีกด้วย

ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะว่า ประเทศไทยควรจะมีกฎหมายเกี่ยวกับการล้มละลายข้ามชาติขึ้น เพื่อจะสามารถรองรับกับคดีล้มละลายข้ามชาติได้โดยเฉพาะการรับรอง และการยอมรับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอให้พิจารณาจากหลักการแห่งกฎหมายต้นแบบเป็นหลัก เพราะมีหลักการที่เด่น ไม่เคร่งครัดเกินไปนัก และมีความเป็นสากล โดยควรบัญญัติเป็นกฎหมายขึ้นใหม่อีกฉบับหนึ่งต่างหากจากกฎหมายเกี่ยวกับการล้มละลายของประเทศไทยที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้มีความชัดเจนเนื่องจากกฎหมายรับหลักการจะมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กับคดีล้มละลายที่มีองค์ประกอบพัวพันกับต่างประเทศเป็นหลัก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เสนอให้ศาลล้มละลาย รวมทั้งหน่วยงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายรับหลักการโดยตรง เพราะเป็นศาลชำนาญพิเศษและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการรับหลักการ และกฎหมายรับหลักการนี้จะป็นปัจจัยเอื้ออันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนต่างชาติ เป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในประเทศต่อคดีล้มละลายข้ามชาตินั้นให้ได้รับการจัดสรรชำระหนี้ที่เป็นธรรมยิ่งขึ้นอีกด้วย